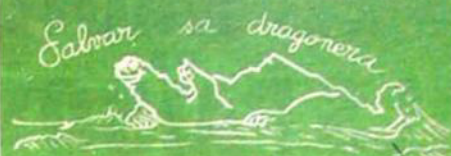

mallorca socialista

Nº 8 — Gener 1979 — Edita: PARTIT SOCIALISTA DE MALLORCA (P.S.I.) — Preu: 25 Pts.

Ai ! Dragonera petita

per Simó Ballester

pàg. 4-5

Editorial

De l'aparició del darrer número de MALLORCA SOCIALISTA encà, han estat molts els esdeveniments polítics d'importància susceptible d'ésser motiu de comentari en aquest editorial.

El 6 de desembre passat, la Constitució superava el darrer obstacle per a la seva aprovació i quedava reconeguda com a "lleí de lleis" de l'Estat Espanyol. Una llei de lleis que —com ja va denunciar el PSM a la seva campanya abstencionista— resultava massa tancada per qualsevol perspectiva de canvi dins l'Estat Espanyol i que, per això mateix, seria causa certa de més d'un conflicte en el futur.

Per altra banda, l'alt índex d'abstencionisme davant el referèndum, malgrat les seves diverses motivacions, té, en general, un denominador comú: el rebuig de la política duita a terme pel partit majoritari. En efecte, en tots els casos es fa pal·lès el fracàs d'una política "consensuada" que no ha sabut arribar al poble i que ha produït un alarmant divorci entre les classes populars i una línia política que —malgrat la seva divisió entre dretes i esquerres— du una praxi política quasi bé indiferenciada.

I és precisament dins aquest context i a partir d'aquesta política que podem explicar-nos fets com els ocorreguts a l'entorn de la celebració de la Diada Nacional de Mallorca.

Per al PSM el 29 d'octubre del 77 marcava una fita molt important dins la història del poble de Mallorca i havia de tenir —sense cap casta de dubte— la seva natural continuïtat en els anys següents.

La pèrdua d'interès per la política i la desmobilització provocades per la política de "consens" (manifestada als mitjans dels "majoritaris" prèvis al Referèndum, a la manifestació antiterrorista, etc.) no havien d'ésser cap obstacle per a això, sinó que —ben al contrari— havien de constituir estímuls per promoure una revitalització de la participació popular dins l'activitat política mallorquina.

Malauradament, aquest no fou el raonament de la UCD, del PSOE i del PCIB quan, quinze dies abans de la Diada, fent-se por de la previsible escassa assistència, feren anques encreu i, amb l'esperança que els altres farien el mateix, confiaren que la Diada del 78 quedaria en un simple "aquí no ha passat nada".

Però el PSM notablement enfortit arran del seu quart congrés, convençut que els interessos nacionals i de classe estan sempre per damunt dels interessos de partit, no estava disposat a passar per la lògica partidista quasi bé per preparar-la, sense cap casta d'ajuda o subvenció, una sèrie de partits i organitzacions feren possible la celebració —amb tota dignitat— de la nostra Diada Nacional.

No fou la diada unitària que tots haguéssim desitjat, però el mateix fet que poguéssim celebrar-se ha constituït un èxit, que omple d'esperança els qui aspirem a veure qualche dia una Mallorca lliure i senyora del seu futur.

Però la dinàmica política continua accelerant-se i l'esforç que ha suposat la campanya constitucional, el nostre IV Congrés i la celebració de la Diada no podran venir seguits de gens de descans. Davant nosaltres s'alça una tasca encara molt més feixuga que les anteriors, la convocatòria pràcticament simultània d'eleccions generals, municipals i per als organismes preautonòmics.

No cal remarcar aquí la importància d'aquestes eleccions per al futur polític de les Illes. És fonamental que les properes confrontacions electorals donin lloc als organismes de democràcia representativa, a persones i opcions polítiques capaces de trencar l'esquema estatista dels partits majoritaris i d'imposar que la política il·lenca continuï essent un mal relleu de la política que es desenvolupa a nivell de l'Estat.

En aquest sentit, els Partits Socialistes de Mallorca i Menorca s'han proposat oferir a l'electorat de les Illes una alternativa de vot que sigui un vot realment útil, un vot que vagi a gent que sense dependències exteriors pugui comprometre's a defensar directament i sense claudicacions els interessos del votant.

No s'oculten a ningú les dificultats que aquesta "coalició dels PSM" trobarà en el seu camí. Les eleccions legislatives són especialment manipulables a través de la TV per les grans opcions polítiques estatals, però grans "monstres sagrats" de la política. Però això no ens pot fer desanimar i fer-nos centrar únicament en les eleccions municipals i per als organismes preautonòmics. Els mallorquins i menorquins socialistes i nacionalistes d'esquerres tenim el deure de presentar batalla en aquestes eleccions legislatives i de presentar-la per guanyar-les.

Si els altres partits poden utilitzar els doblers i la seva imatge estatal, nosaltres podem aportar el nostre potencial humà i la nostra naixent consciència com a poble.

Davant nosaltres tenim un objectiu, i tots hi hem de col·laborar. La nostra tasca d'alliberament nacional i de classe de la tasca de tot un poble, i, com a poble, tots tenim la nostra part de responsabilitat.

Col·labora!

Vota les Illes lliures i socialistes!

PSM VOTAR SOCIALISME NACIONALISTA ES VOTAR L'ESTATUT ES VOTAR L'AUTOGOVERN

DIADA NACIONAL

El passat dia 30 se celebrà a la Plaça Major de Ciutat la Diada Nacional que va significar la major mobilització ciutadana realitzada a Ciutat en tot l'any 1978. Malgrat les provatures de certs redactors polítics (excepció feta dels d'"Última Hora") encaminades a desvirtuar la Diada per l'Estatut i malgrat els esforços unitaris fets constantment pel nostre partit a fi que totes les forces d'esquerra i nacionalistes se sumassin a la reivindicació per l'Estatut d'Autonomia —UCD, PSOE y PCE no hi varen voler participar— més de dues mil cinc-cents persones escoltaren el parlament fet per En Baltasar Llopart en defensa dels nostres drets nacionals i de classe i seguiren amb animació constant fins a altes hores de la nit la festa popular en la que participà el poble activament així com Na Maria del Mar Bonet, la Banda de Montufri, en Biel Caragol, el glosador Llorenç Mora, Na Bel Cerdà i el seu grup Alborna, Miguel Angel Rubert... La desmobilització popular duita conscientment per certs partits durant tot el 78 topava així amb la decidida

voluntat dels partits conseqüents d'esquerra i defensors dels nostres drets històrics. El crit de "VOLEM L'ESTATUT" ressonà altre cop resplendent malgrat els esforços per silenciar-lo i, amb els himnes de la Internacional, Els segadors i La Balanguera en mig d'un estol esplendorós de senyeres, aquesta part activa i combativa del poble mallorquí es retrobà altre cop a si mateixa. Ningú no podrà dir que a Mallorca en hores de tanta claudicació i girades de camisa no hi ha gent dempeus pels seus drets.

FER "BALEARISME"

per Andreu Murillo

pàg. 2

Per còmica política possiblement sigui acaramullar als surds, per tal d'extreure de tots ells un sentit lògic. La política a les Illes és la lògica de l'absurd, sobretot per la banda de la dreta. Fixau-vos en el cocktail electoral: unes gotes de fantasia i un bon raig de barra, tot ben mesclat, ens dona un resultat encisador, una mica dolçenc al paladar i explosiu a l'estómac. En canvi l'esquerra no ofereix tan bon bevent. L'esquerra, d'ençà de la seva legalització ha esdevingut avorrida, mimètica i alarmantment grisa. Si l'esquerra que tenim és calcada de la que aspira a canviar la societat a tot el món, us ben assegureu que primer ens arribarà la barba als peus, abans que hàgim avançat una passa cap a aquest canvi. No m'agrada ser catastrofista, però hem de reconèixer que les possibilitats electorals de l'esquerra, en conjunt, són més aviat migrades. La desunió farà estralls, en benefici d'una dreta que a mesura que envelleix guanya en gràcia i "rouge", com la Monyitos. Antoni Serra, des de les pàgines d'Última Hora, clamava fa uns dies per la unitat de l'esquerra de cara a les eleccions. Un electorat dividit com el tenim les esquerres en aquesta terra, històricament sotmesa a les regnes de la dreta, forçat ens ha de donar a les urnes uns resultats ben poc gloriosos. Que el PSOE pot aconseguir vots? Evidentment n'aconseguirà, perquè avia la seva imatge electoralista. De tota manera el seu possible èxit com a força d'oposició quedarà diluït enmig d'una victòria dretana, possiblement més espectacular que la del 15-J. Si aquesta perillosa mescla de somnis passats i fam de futur que és CDE col·loca a Antonio Alemany, cal pensar que únicament suposarà un reforçament de l'ala més dretana d'UCDB i una vigilància tan cruel com la de Polifemo respecte a possibles alegries nacionalistes d'alguns diputats ucedistes. Cas de Duran, per exemple. O de Sant Gari Sacrificat, per citar-ne un altre. Si considerem que el PSOE mantindrà el mateix percentatge de votants que el 15-J, cal pensar que taurà dos homes per al Congrés (Félix Pons i Emili Alonso) i un per al Senat, Gregori Mir. En canvi UCDB pot comptar amb l'elecció d'Albert i Zaforteza, una vegada que ha sortit de les llistes el Comte de les Bicicletes; però corre el risc de perdre a Francesc Gari, col·locat el número quatre a la llista del Congrés i el seu lloc l'ocuparia el número u de la CDE, Antonio Alemany. Cas que els vots donin aquests noms, la influència nacionalista dins la dreta quedaria anul·lada. Fixau-

vos en els congressistes d'UCDB: Cervera, al Cervera pas de tot comentari. Rodríguez Miranda, íntim amic ideològic d'Antonio Alemany i personatge sinistre pel que fa a la nostre recuperació nacional, i Miquel Duran, que seria l'únic apropiat als plantejaments de l'ala autonomista d'UCDB. Tornarem a tenir en el poder la dreta-dreta. Una dreta que podrà pasturar per pla o per muntanya, feliç i riolera, madona d'una terra que necessita canvis estructurals en profunditat, i que naturalment no es portaran a terme. Nogensmenys la dreta compleix la seva funció. Cal cercar doncs les culpes per l'esquerra. D'ací a un mes cinc candidatures reclamaran la representativitat popular. Les cinc asseguren que són del poble, però ho dubt, perquè el poble vol la unitat. Us en recordau de Sánchez Mejías: "Buscaba el amanecer y el ama-

necer no era". Doncs el poble cerca l'esquerra i l'esquerra, on és? Cinc bocins són molts de bocins per tant poc cost. El mimetisme electoralista espanyol, s'ha imposat a les clares necessitats d'unió que reclama el nostre moment històric. Potser no se n'adonin els responsables, però els partits del poble estan ben allunyats del poble. Potser partits i poble siguin com Pasqua i Nadal, condemnats a encaixar-se sempre. L'esquerra a les Illes està mancada de gosadia, de voluntat de ser realment esquerra. Actuar des d'uns plantejaments extremadament conservadors, sense haver ensumat el poder ni de prop, és un suïcidi. I és un suïcidi dividir el vot entre cinc. Vol dir això que hi ha hagut un excés de personalisme? No ho crec. En canvi sí que hi ha hagut un excés de mimetisme. I el poble perd la fe, perquè pressent la dreta en el poder avui i demà, inamovible. Indubtablement l'esquerra seguirà tenint la raó i als devots de les sigles qualque aranya riolera els teixirà una teranyina sobre el nas. A dos dits dels ulls. A la distància justa on sol acabar la seva visió del món i per tant l'enteniment. Cinc candidatures d'esquerres, companys. Cinc candidatures a la mar. Cinc miopies absolutament perilloses, perquè ens passa per davant l'elefant de la dreta i a tot estirar el prenim per una mosca d'ase. La picada ens courà força. Ja podem alçar el puny, si, amunt els damnats de la terra, que tanmateix amb el fruit de la nostra desunió qui se'n va per amunt són els altres.

L'ESQUERRA NACIONALISTA: UNA ALTERNATIVA DE PROGRÉS PER A L'ESTAT ESPANYOL

IMPORTANT

Durant aquests propers mesos, la revista "MALLORCA SOCIALISTA" sortirà quinquenalment, ja que el moment polític necessita una informació més constant i actual. També volem dir que això ens és permès gràcies a la nombrosa quantitat d'ajudes i subscripcions que, darrerament, hem rebut. Desitjant aconseguir eficaçment el servei d'informació que necessita el nostre poble.

mallorca socialista

Publicació del Partit Socialista de Mallorca (PSI)

Responsable coordinador:
Rafel Oliver Piguillen

Consell de Redacció:
Miquel López Crespi
Joan Perelló Ginard
Damià Pons Pons

Responsable administració:
Conxa Forteza

Col·laboradors:
Joan Adrover, Miquel Adrover, I. Alomar, Víctor Alomar, Jaume Armengol, Daniel Bastida, Josep Bernad, Margalida Bujosa, Llorenç Capellà, Margalida Capellà, Rafel Capó, Joanot Colom, Guillem Coll, Jaume Corbera i Pou, Assumpció Cortés, Joana Ma. Fiol, Climent Garau, Eberhard Grosseke Fiol, Pere Jofre, Miquel Llabries, Josep Maria Llopart, Joan Mesquida, Santiago Miró, Llorenç Mora, Jaume Morey, Andreu Murillo, Andreu Oliver, Biel Oliver, Jaume Obrador, Guillem Pomar, Damià Ferrà Pons, Pere Sampol, Antoni Serra, Sebastià Serra, Jaume Sureda, Francesc Trobat, Jaume Vidal, Lluís Ma. Xirinaes.

Fotografies:
Pere Escalós

Edita: Partit Socialista de Mallorca (PSI)

Redacció i administració:
carrer Temple, 7, Ciutat de Mallorca. Tel. 22 14 14

Imprimeix:
Editora Balear
Dipòsit Legal: P.M. 511-77

Malgrat l'accentuat bipartidisme fruit de les eleccions del 15-J, les alternatives nacionalistes que intenten rompre el rigid espectre polític conformat per les quatre grans opcions polítiques d'àmbit estatal continuen donant batalla.

Encara més, arreu de l'estat espanyol, estam assistint a un vertader ressorgiment i consolidació de les alternatives d'esquerra nacionalista.

A Canàries, Pueblo Canario Unido, tercera força política a les eleccions del 15-J, torna a presentar-se a les eleccions i apareix, de cada vegada més, com l'única opció política capaç de lluitar amb eficàcia pels interessos canaris i en contra de la utilització d'aquelles illes com a base d'operacions pels exèrcits de la OTAN.

A Andalusia, el Partit Socialista Andalusí s'ha reafirmat en el seu propòsit de continuar fidel a la defensa d'uns dels territoris més marginats de l'estat i es presenta a les eleccions com a

l'única força política real autènticament andalusina.

A Galícia, el Partit Socialista Galleg, el Partit Obrer Galleg i el Partit Galleguista es presenten junts a les eleccions dins la coalició Galicia Unida.

A Astúries, el jove Conceyu Nacionalista Astur (encara en tràmits de legalització) es presentarà probablement a les eleccions com a coalició d'electors.

A Euzkadi, Euzkadiko Ezkerra (esquerra basca) se consolida com a l'opció més adient per a la defensa dels interessos del poble basc des d'una perspectiva d'esquerres i dins una línia de seriositat i fermesa.

A Aragó, el ressorgit Partit Socialista d'Aragó d'en Emilio Gastón i el Partit Socialdemòcrata d'Aragó es presenten a les eleccions dins la "coalició por Aragón".

A l'àmbit dels Països Catalans, el Bloc d'Esquerres d'Alliberament Na-

cional (format pel Bloc Català de Treballadors i el PSAN, amb la participació d'en Xirinaes) i la candidatura "Socialistes de Mallorca i Menorca" ens fan veure que la reconstrucció nacional dels Països Catalans comença a tenir una sèrie de protagonistes plenament compromesos dins aquesta tasca. Per altra banda, la imminent aparició d'un Partit Socialista del País Valencià, un cop celebrades les eleccions, vendrà a cobrir un espai polític fonamental per al normal desenvolupament de la pròpia personalitat del País Valencià.

S'hauran d'esperar els resultats electorals per calibrar amb més precisió l'importància que tot aquest moviment pot representar dins la futura conformació de l'Estat.

No obstant, el fet que aquestes opcions hagin sobreviscut a totes les pressions examinades a afavorir el bipartidisme és, en si mateix, un seriós motiu de reflexió.

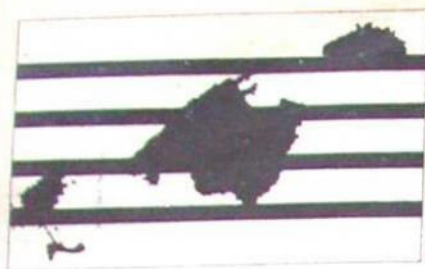
Publicacions de l'Editorial Moll per a l'ensenyança de la llengua de les nostres illes:

- Promptuari d'Ortografia.
- La lengua de las Baleares, 1.
- La lengua de las Baleares, 2.
- La lengua de las Baleares explicada a las personas de habla castellana.
- Gramàtica Catalana referida especialment a les Illes Balears.
- Ejercicios de Gramática.
- L'home per la paraula.
- Diccionario Castellà-Català
- Diccionario Català-Castellà.

Francesc de B. Moll:

Aina Moll: A, Bé, Cé, sa pastera ja la sé. (Per a infants de curs preescolar).
Joan Coromines: El que s'ha de saber de la llengua catalana.
R. L. Ninyoles: Idioma i prejudici.
Jaume Oliver: Escola i societat.
Diversos autors: Polèmica den Pep Gonella.
Diversos autors: L'educació a Mallorca.

Distribució: LLIBRES MALLORCA. Carrer den Fortuny, 5. Palma de Mallorca.

crònica política

Llorenç Capellà

A hores d'ara la celebració de la Diada Nacionalista queda en el record. Fou un èxit, sí, però ja és història. Els aconseqüents i les notícies es succeïren a Espanya i a Les Illes amb una rapidesa sorprenent, gairebé històrica. Ahir surt publicada la Constitució al Butlletí de l'Estat i l'endemà els carrers de Madrid tornen a recollir l'eco dels cant feixistes. "Yo tenía un camarada" i braç enlaire. Ala idó! Com si res no hagués canviat. Com si poguessin seguir atemorint una població sobradament aporugada. Jugar a la democràcia suposa viure en pecat mortal, amb un esclatador continu. Ai si els senyors de la bota alta s'enfaden i treuen el sabre, ai! Vet ací, doncs, que la Diada és història. Part d'una història —any i mig de llibertats— al llarg de la qual la consciència nacionalista del poble ha augmentat considerablement, mentre que no acaba de qualificar un sentiment socialista ferm i puixant. No sé per quina, però evidentment l'aigua es perd per qualque bardissa. Ocorre que l'aplicació de qualsevol anàlisi política que es porta a terme des d'una perspectiva d'esquerra, poques vegades troba un ressò suficientment fort entre el poble, que ens permeti comprendre que hem trobat el punt de sensibilitat escalat entre les necessitats populars i els plantejaments polítics. Evidentment el nacionalisme a Les Illes no vindrà per la dreta, però en canvi és la dreta qui colpeja amb cops precisos com ho faria un boxador savi i guanya punts nacionalistes. El PSOE, tot i que admet la possibilitat d'un Estat Federal, tal volta tenguí entre l'electorat

menys credibilitat nacionalista que UCD. Al PCIB, malgrat l'esforç que ha suposat per als seus militants la renúncia a les sigles PCE, tampoc li fan mamballetes els nacionalistes d'esquerra. En canvi el PSM que està despertant un encoratjador ressò entre la joventut, no acaba d'arrelar-se entre les capes obreres que haurien de fer seva la doble i indissoluble aspiració d'alliberament de classe i d'alliberament nacional. Qualque cosa falla en els plantejaments teòrics de l'esquerra a l'hora de compondre aquest trencaclosques social que suposen Les Illes. O no ens entén el poble o nosaltres no l'entendem, però a dos mesos de les eleccions hom nota un buit de protagonisme esquerrà, esgarrifador. Hi ha un germen esquerranista que no brosta. Unió de Pagesos ha trencat les seves relacions amb el Conseller Garí d'una manera agra. Per a qualsevol observador extern a la nostra realitat, això suposaria el decantament ferm del Sindicat camperol cap a una alternativa d'esquerra. En canvi, tot i l'esperonejada, persisteix la indefinició que no permet enmarcar-lo dins un corrent ideològic determinat. L'esquerra nacionalista no pot saber exactament amb quines cartes juga. Per mostra un botó: un altre sindicat autòcton, el STEI, es solidaritza amb la manifestació anti-terrorista d'un oportunisme evident i de mal gust, i fa orelles sordes a la concentració nacionalista que no té altra finalitat més que la de conscienciar el poble de cara a la recuperació dels seus drets nacionals. Ni una ni altra convocatòria no eren unitàries, per tant resta sense validesa

el possible pretext de la manca d'unitat. Un retret semblant es pot fer a una Entitat que tant i tant ha fet per la recuperació nacional com és l'OCB. Si l'Obra no s'adhereix a una convocatòria nacionalista, sigui qui sigui el partit que la convoca, un comença a dubtar que Sant Josep fos Sant Josep i Maria fos Maria. L'esquerra ciutadana, per altra banda, ha arrelat teòricament —i em fonament en els resultats electorals del 15-J— en aquelles barriades de recent construcció o expansió que formen el segon cinturó proletari de Ciutat, mentre que ha deixat pràcticament desvalgudes de la seva influència aquelles altres que constitueixen el primer cinturó i que han gaudit d'una tradició esquerrana prou notable, com pot ser Santa Catalina. Qualque cosa falla en els plantejaments polítics de l'esquerra. O falla el poble. O fallen els teòrics. O fallen una mica tots. El cert és que UCD, tot i les seves notòries contradiccions, ha reforçat la seva imatge de cara a l'electorat. Sols les intromissions de la direcció espanyola del Partit, poden clivellar la imatge amable que homes com Albertí o Duran s'han abut guanyar a força de treball i picardia. Sembla que Madrid vol que el Duc de Maura torni a figurar a les llistes. I Arias Salgado està decidit a donar suport al seu amic Rodríguez Miranda, enforçat per la postura autonomista de Duran. Si UCD

espanyola imposa la seva voluntat, UCDB podria ser com un vaixell que li obrin un canó d'aigua a la carcassa. Possiblement suraria, però hauria d'ofrir una altra imatge. Tant Rodríguez Miranda com el Duc de Maura, estan allunyats anys llum de la nostra realitat i sols una dreta intel·lectualment feble pot permetre que reixi el caprici d'un senyoret estrany com és Arias Salgado. Per altra banda els capricis d'UCD poden enfortir la dreta-dreta que s'aixeca de l'anonimat, amenaçadora. Antonio Alemany, José María Lafuente i una llarga sèrie de proboms de jaqués i corbata, cas de sortir elegits són la millor garantia d'un Estatut feble i ruïnós. Un Estatut elaborat sota la seva direcció, seria talment un rostit que abans de posar-se al forn s'ha fet bullir. Fat, insípid, dolent. D'aquestes eleccions sortiran democratitzades les sigles que hauran de donar el vist i plau a l'Estatut. L'esquerra ho hauria de tenir en compte i ho repetiré mentre em quedi alé: ens estam jugant Les Illes. Cas de no produir-se la unió dels esquerrans, cosa que no es produirà, hauré venut el poble de Les Illes. I consumada la malifeta no caldran excuses. Assenyalem amb el dit a qui faci falta, car una esquerra mimètica i dependentista, grisa com una entrada de fossa, serà l'única culpable.

Llorenç Capellà

MÍTINGS MASSIUS DEL PSM-PSI

Els dies 17, 18 i 19 de desembre tengueren lloc a Ciutat, Inca i Manacor els mítings pro-abstenció al referèndum constitucional que contaren amb l'assistència del senador Xirínacs, convidat pel nostre partit a participar en aquesta campanya en defensa dels nostres drets nacionals com a poble i en defensa dels interessos de les classes populars no recollits a la Constitució.

En mig de l'apatia i desinterès quasi general amb què el poble mallorquí va assistir a la campanya i mítings a favor del "sí" constitucional —amb locals quasi completament

buits—, cal destacar com a símptoma d'interès envers el nostre partit i la nostra política conseqüent, l'interès despertat per la nostra campanya de mítings, interès que va dur en concret a Ciutat, a l'Escola Graduada Gabriel Alzamora on parlaren En Sebastià Serra, Jaume Obrador, Climent Garau, Joan Perelló i el senador Xirínacs davant més de mil quatre-cents persones. Igualment a Inca, on parlaren En Pere Torres, Jaume Armengol i Lluís Maicas més de cinc-cents inquirs i habitants de la comarca seguien amb prou força les argumentacions que en defensa dels nostres drets no reconeguts a la Constitució exposaren tant els militants

del PSM-PSI com el senador Xirínacs. A Manacor l'èxit fou desbordant, dient, la gent que hi va assistir que ni en temps de les passades eleccions s'havia vist una gentada semblant. A Manacor parlaren En Jaume Santandreu, Na Maria Duran, En Pere Miralles i En Biel Oliver.

Malgrat la campanya de silenci i desinformació a què va ésser sotmès el partit, es pot dir que la resposta del nostre poble, tant a Ciutat com a la part forana, a la crida del nostre partit fou entusiasta i amb una assistència massiva com ho proven les fotografies que publicam. Si ens volem fer callar tenen feina per estona.

Gener a Mallorca

Mentre a molts pobles de Mallorca encara es mantenen ben vives les festes populars que han constituït i constitueixen l'expressió més evident de les tradicions i les arrels del nostre poble, a Ciutat aquest tipus de manifestacions han restat esmortides i, fins i tot, totalment absorbides per la despersonalització paulatina de la ciutat. Només algunes barriades, sense cap mena d'ajuda, han mantingut i organitzat els pocs actes populars que les seves escasses possibilitats econòmiques i humanes permetien realitzar. Fa tres anys, però, l'Ajuntament de Ciutat presentà una iniciativa que, en principi, pensàvem que apuntava cap a aquesta fita: la recuperació de les festes tradicionals i el retorn d'uns actes fets pel poble i en funció del poble. Tanmateix va esser el mateix Ajuntament el que contradigué aquesta finalitat explicant que el Gener a Mallorca se celebraria "per oferir als turistes una imatge atractiva de l'illa durante la temporada d'hivern".

De tota manera, val a dir que aquesta intenció tan absurda ha volgut oblidar-se fins i tot pel mateix Ajuntament que, malgrat tot i posteriorment, ha pretès enfocar el "Gener a Mallorca" com una festa per a la Ciutat. Ara bé la incompetència o la manca de contacte de les comissions organitzadores amb organismes populars i democràtics han submergit a cada "Gener a Mallorca" en una programació elitista que ha exclòs qualsevol entusiasme o participació popular. Enguany, per exemple, ens trobam amb un programa que inclou algunes representacions teatrals, música clàssica i un campionat de tennis en el que el preu de les entrades arriba a 300 ptes... Un programa per a minories que podria realitzar-se a qualsevol època de l'any. Però el "Gener a Mallorca" inclou a més dos actes que tenen una intenció més massiva i popular que tots els anteriors, em refereix a la cavalcada de reis i a la revetlla de Sant Sebastià. El primer, és una desfilada de camions de cases comercials que aprofiten l'esdeveniment per fer propaganda dels seus productes, repetint-se cada any les mateixes característiques amb una manca total d'imaginació acusada, fins i tot, enguany, pel diari "Balears".

Cal destacar només d'aquest any una única nota de color donada pels ecologistes amb el seu dragó i les pancartes de "Dragonera lliure" que aprofitaren la desfilada per tornar insistir i fer propaganda sobre un tema tan conflictiu.

D'altra banda, la revetlla de Sant Sebastià que constitueix l'acte més massiu de tot el "Gener", enguany pot esdevenir un bordell degut a la intenció de l'Ajuntament de regalar les sobrassades i els botifarrons a tothom que vagi a la plaça Major. A aquest fet s'hi ha d'afegir que suposarà i que hagués pogut aprofitar-se per ampliar el programa d'actes com ho proposà la Coordinadora de Cultura d'Associacions de Veïnats, entitat que com se sap oferí en un principi la seva col·laboració a l'Ajuntament fins que acabà per retirar-se degut que no s'acceptava cap de les seves propostes per ampliar o reformar el programa. Per a totes elles l'Ajuntament deia que no hi havia pressupost i, en aquestes condicions, les AA VV només haurien servit per donar credibilitat popular a un programa veritablement elitista i allunyat de la realitat mallorquina —fins i tot la publicitat dels actes es realitza, quasi bé íntegrament, en castellà.

El "Gener a Mallorca", doncs, és una successió d'actes més o manco brillants, que es preocupen ben poc de la recuperació de la nostra llengua i cultura i que, a més, també es preocupen ben poc de crear un ambient de "festa" per tots els ciutadans. Ben al contrari, el "Gener" institucionalitza la mediocritat i l'apatia de tot un temps de foscor que mai no arriba a acabar-se.

Assumpció Cortés

Per una ciutat nostra

Si feim una volta per les barriades perifèriques de Ciutat, veim quantes coses falten perquè s'hi pugi dar una vida humanament digna. Hi manquen guarderies, centres sanitaris, llocs d'esbarjo, ateneus culturals espais verds, clubs juvenils o per a la tercera edat... La infraestructura és enormement deficient: moltes cases, malgrat esser de nova construcció, són humides i estan ja cruïdades; desguassos insuficients o inexistent; carrers molt mal asfaltats... La gent, en general, no es coneix, no conviu: no hi ha llocs on trobar-se, parlar, passar el temps...

La causa d'aquesta situació caòtica cal cercar-la en el negoci fàcil dels especuladors del sòl, dels materials de construcció, etc... Als veïns ens han enganyat i han fet damunt les nostres espalles un negoci fàcil. L'exploitació capitalista no solament es dona al lloc del treball, sinó que el capitalisme la projecta també a tota la vida social, i particularment a l'organització de la ciutat i a la utilització del sòl. La concentració a Ciutat de les principals activitats econòmiques i d'una manera especial el "boom turístic" ha generat l'espiral expansiva de Ciutat, produint aglomeracions humanes als barris perifèrics, bàsicament formats per mà d'obra barata per a la producció. I perquè aquesta mà d'obra sigui barata el màxim rendiment econòmic del sòl: habitatges reduïts i incomfortables, manca d'equipaments socials, infraestructures urbanes deficientes, congestió a les comunicacions, contaminació del medi ambient, etc...

El que podríem preguntar-nos és si els veïns afectats en són conscients, de tota aquesta problemàtica. S'hauria d'esser cec per no veure tot això. Els veïns de Ciutat, els que no estem interessats en què es mantengui aquesta situació —que per altra part som majoria—, en som ben conscients, i per això en parlem als bars, als carrers, a les tendes i per tot arreu. I sabem de qui és la causa. El poble no és beneït. Sap, sabem que, si les barriades tenen tants de problemes, és perquè les immobiliàries i les constructors s'han pogut fer d'or encobertes per l'administració local i emparades per unes lleis, si és que hi eren (ja que n'hi ha moltes de coses il·legals), fetes per ells o pels seus representants. I nosaltres, els veïns no hem pogut dir ni "pui", sinó pagar i aguantar... però això fins a un cert punt. A ciutat hi ha ja molts de casos de protesta col·lectiva, de pressió popular i fins i tot de victòries dels veïns.

Si no, repassau els diaris

o acostau-vos a les barriades on les lluites han estat més fortes: els veïns del Puig de Sant Pere fan resistir fermament i units han lluitat en defensa de les seves cases; l'anul·lació del Pla Parcial de Camí d'en Maiol (Son Cladera) fou un victòria dels veïns; els del "Parque de los Almendros" han aconseguit que es processés judicialment als constructors de la urbanització... i les lluites contra les constructors es succeïxen: a Son Roca, a Son Oliva, a Son Cladera, al Vivero-Rfal Nou, etc. El marc urbà constitueix un dels elements principals de sensibilització i mobilització de les classes populars.

L'organisme popular que a cada barriada ha estat bàsicament el motor de totes aquestes lluites ha estat l'Associació de Veïns. Però cal esser conscients de les dificultats en què es troben avui aquestes organitzacions dels barris. La mentalitat burgesa ha penetrat profundament dins molts de treballadors. Les comoditats que un pot tenir a casa seva —no hi importa a costa de què— li fan oblidar moltes vegades tot el que l'enrevolta. La Tele hi renta cada dia el cervell, lluita per donar-li confiança en els governants sense haver-se de moure més que per votar com qui dona un xec en blanc. Dic lluita, perquè els partits majoritaris —em refereix als anomenats d'esquerra— amb els seus pactes amb la burgesia, amb la se-

va política de consens, han aconseguit el que volien: matar l'esperit de lluita del poble, l'ànim contestatari col·lectiu, les mobilitzacions populars. Per això la tele lluita per fer creure el que els veïns no creuran mai, perquè mai la burgesia resoldrà les seves contradiccions fonamentals. I el poble és materialista, en el sentit que es fia de qui li dona pa, no del que l'hi promet. I el poble, els veïns, diuen cada dia: tots són iguals, tots cerquen el mateix: omplir-se la butxaca, arribar al poder sense nosaltres.

Deia, abans, que les Associacions de Veïns a Ciutat tenen moltes dificultats per a créixer, per a mantenir viu el foc de l'oposició del veïnatge enfront d'una administració que no defensa els interessos populars. Els

veïns veuen que és per ri lluitar contra l'opressió i l'exploitació. Però mai no es fien; altres són grats pel sistema; molts són el que estan disposats a lluitar units per a transformar la Ciutat segons els desitjos del mateix poble. Molts pocs es fien ja de l'autonomia sia real —que ens prometen—, sinó una autèntica autonomia municipal, entesa també com autonomia política i econòmica.

La Ciutat és nostra, barris són dels treballadors. Unim esforços tots els veïns que lluitam per l'organització del poble i la seva sobirania. Imposem por tots els organismes populars que ajudin el poble a expulsar la seva voluntat social. Crec que no ens hem

Ai, Dragonera petita!

Escriure un altre article sobre la problemàtica que envolta Sa Dragonera, després de les campanyes en contra de la seva urbanització que hem viscut des de fa més d'un any, em sembla, si no d'una molt probable esterilitat, sí d'una transcendència molt minsa.

Però, ja diuen que les guerres no se solen guanyar d'un cop, sinó per una successió de batalles.

I això ho hem de tenir sempre ben present, així com segurament l'hi tenen els Consells d'Administració de PAME-SA i tantes altres empreses que, talment un voltor dalt un penyal, observen des dels seus despatxos europeus i delegacions a Mallorca les accions dels petits exèrcits de mallorquins encaparrats a aconseguir que "no urbanitzaran Sa Dragonera", "protegirem el que queda verge a Mallorca", etc. etc.

Crec que a les altes esferes de qualsevol d'aquestes empreses, les accions contra el projecte d'urbanitzar Sa Dragonera no els lleva la son. Si han d'esperar una mesos —qui sap si fins que torni arribar el narcotitzant estiu— per iniciar una nova ofensiva, esperaran. Sabem

que tenen el temps a favor seu...I, trist és haver-ho de reconèixer, crec que no van massa errats d'osques.

A més a més, i quasi no gos escriure-ho, no tan sols tenen el temps a favor seu, sinó també un sector de poble mallorquí. Gent que argumenta el seu fàcil beneplacit dient que es crearien llocs de feina, que tampoc l'espanyaran tant com diuen a l'illa, etc.

Aquest dos factors, el temps i la poca sensibilització de la nostra gent, són els dos estalons que realment tenim en contra tots els qui ja hem dit prou! a la massacre sistemàtica del redeto de món on vivim i que volem mantenir mínimament habitable. I don importància al temps perquè els mallorquins no estem entrenats per córrer la cursa d'obstacles a què ens sotmeten. I ens esgotarem. I aniran abandonant lluitadors. I aquests sectors de poble, actualment encara enlluernats per tot el que siguin "més llocs de feina", "progrés", etc. arribaran a afartar-se de sentir protestes, sense saber bé on treuen cap. I si a aquest factor preocupant hi afegim la poca sensibilització d'amples

Un Bar jove per a tots

SA DRASSANA

MÚSICA, BEGUDES, I AMBIENT DE MALLORCA!!!

c/. Valseca, 13 Ciutat

El IV Congrés del PSM-PSI

lidaritzar només per mitjà de comunicats a la premsa amb les luites ciutadanes, amb les luites ecològiques (pensem aquests dies en Sa Dragonera o en S'albufera) sinó que hi hem d'esser, hem d'esser defensors actius de la Ciutat, de la naturalesa, de la nostra terra.

I ara que s'apropen les municipals cal recordar que és més necessària que mai la unitat de les esquerres, de tots els partits que defensen els interessos de les classes populars i de tots els independents d'esquerra que, tant a nivell individual com dins les organitzacions culturals o ciutadanes, treballen per a la reconstrucció del protagonisme popular.

Jaume Obrador

El nostre poble ens trobam amb una realitat molt feta, que tenim una única salvadora: el mal de banda que hi ha una forja de mallorquins submergida, escocidament total de la realitat euroveïta. Si no som capaços d'ajudar-los a participar, sigui de la que sigui, en la resolució dels problemes que els afecten, i Sa Dragonera poden posar mençons que succeeixen deia abans: anirem quedant els pocs que ens hem oposat al projecte d'urbanització d'aquesta zona.

Se parlar de sensibilitzar la gent sobre un títol. Però no per això de ser el darrer i únic recurs d'un poble per defensar-se dels abusos, en aquest cas econòmiques, i no vull repetir-ho per enèsima o ens il·lucinem a despertar consciència a un poble que ha estat rebent vergades en Sa Dragonera. Allà era petita?

Simó Ballester

El dia 15, 16 i 17 de desembre passats va tenir lloc a l'Inca la primera part del nostre IV Congrés. Amb la realització d'aquest congrés s'acaba també el procés de Convergència del PSM-PSI amb el Collectiu Socialista que d'ençà fa un parell de mesos ha estat treballant amb el partit a través d'unes Comissions conjuntes encarregades d'elaborar les ponències a debatre en el Congrés. Les ponències que es varen debatre que incorporaven nombroses esmenes i que al final foren aprovades per unanimitat eren: "Anàlisi de la situació política actual", "El nostre nacionalisme", "Estratègia socialista" i "Tipus de Partit".

El debat del Congrés foren profunds i enriquidors per tots els delegats assistents. Uns cent cinquanta representants, tant de les Agrupacions de Ciutat, com de la part Forana següeren atentament les deliberacions i la continua aportació de nous elements que per part de la majoria d'agrupacions foren sotmesos a votació democràtica.

En resum podríem dir que quedava consolidada a través de la ponència "El nostre nacionalisme" la posició

històrica del nostre partit quant a la seva autonomia absoluta de política aliena a la nostra realitat i a la nostra tasca urgent i imperiosa de reconstrucció nacional en el marc de la futura nacionalitat per la qual lluitam: la lliure federació dels Països Catalans. La ponència recollia de forma clara i inequívoca, davant certes posicions secessionaristes, que a Mallorca i les nostres illes —com a la resta dels Països Catalans—, les úniques classes interessades objectivament en el nostre alliberament nacional i de classe són el poble treballador i les classes populars explotades pel capitalisme.

Quant al tipus de partit, feia aportacions creatives dels militants i les esmenes a incloure varen anar enfocades a reforçar cada vegada més el seu caràcter eminentment democràtic i no substitutiu del paper protagonista del poble treballador mallorquí, reconeixent expressament el dret a l'existència de tendències i corrents d'opinió als estatuts. Al mateix temps que quedava garantitzat el seu caràcter marxista no dogmàtic es varen incloure nombrosos punts quant al seu reforça-

ment polític, ideològic i organitzatiu a fi de no convertir el partit —com ho són molts en aquests moments— en una simple maquinària electoral sinó en un instrument eficient i útil per a la tasca del nostre alliberament.

Igualment fructífer i intens va ésser el debat i l'aprofundiment de la nostra via cap al socialisme i a la societat sense classes. Partint dels resultats de la nostra III Assemblea, amb la nostra clara delimitació enfront a la socialdemocràcia —l'Internacional— que tan sols es proposa reformar el capitalisme però no substituir-lo per la societat socialista els aprofundiments estratègics varen ésser importants i marcaran decisivament la nostra feina pràctica i concreta de cada dia. La seva assumció serà la garantia de que el fi per al qual el PSM-PSI lluita i combat no és un paper banyat per guardar al calaix, sinó la guia que concretada en cada programa sectorial ens mena a l'objectiu del socialisme autogestionari i la societat sense classes.

Partint del punt que en el nostre socialisme autogestionari el protagonista el té el poble treballador i no els partits que tendeixen a substituir la seva tasca, els punts més debatuts al Congrés foren els referents al Poder dels Treballadors, la participació dins els aparells de

l'estat burgès i les tasques a realitzar dins els peus socialistes, el contingut concret del poder dels treballadors dins el socialisme autogestionari, les llibertats totals per al poble dins el socialisme, la defensa del socialisme autogestionari, la lluita per un nou model de vida quotidiana diferent a l'ofert pel consumisme i l'ideologia burgesa i finalment la concreció de les tasques de l'Internacionalisme dels treballadors i nacionalitats oprimides.

Les ponències, una vegada debatudes a fons foren aprovades totalment per unanimitat de tots els delegats. Així mateix el Congrés va nomenar la nova executiva del partit, composta per: Sebastià Serra: Secretari Polític; Eberhard Groske: Relacions Exteriors; Joan Perelló: Cultura; Pep Bernat: Moviment Obrer; Jaume Obrador: Moviment Ciutadà; M. López Crespi: Formació; Margalida Bujosa: Dona; Joan Mesquida: Joventut; Jaume Montecades: Propaganda; Rafael Oliver: Mallorca Socialista; J.A. Adrover: Pàgala; Pauc Mengod: Organització.

Qui desfolkloritzarà el 31-D?

Durant segles el poble mallorquí ha celebrat el dia 31 de desembre la seva festa nacional amb el record de la conquesta de la Ciutat i de l'illa pel Rei En Jaume I, la qual posà els fonaments polítics de la nostra nació, i culturalment ens caracteritzà tal com som ara amb el repoblament amb catalans de l'Empordà, els nostres avantpassats més immediats. I no és gens estrany que els poders imposats que ens han volgut fer desaparèixer com a poble des de la conquesta i ocupació hispano-francesa de Felip IV, ens hagin anat prenent i amagant els nostres símbols, els miralls on ens vèiem i reconeixíem, i que s'hagin afuat especialment als que s'exposaven el dia de la Festa de l'Estendard: S'endegueren a Madrid les peces d'armadura i el casc que el poble atribuïa al Rei En Jaume i identificava amb els de la conquesta; la festa canvià de nom i li digueren "Fiesta de la Conquista", tot relacionant-la amb "la Hispanidad" i "la Reconquista" i prou, per arraconar l'estendard, del qual tanmateix ja només se n'honorava el pal·li, amagant així la senyera de les quatre barres que els mallorquins havien reconegut com a seva des del 1229; i es repintà, per tapar-lo, l'escut, de primer reial, de les barres que el quadre del Rei En Jaume que presideix des de darrera la sala major de La Sala, l'Ajuntament de la ciutat de Mallorca, i és mostrat: ("s'homo d'es nasos") a la Plaça de Cort a la façana de La Sala la vigília i el dia de la Festa de l'Estendard, té a l'esquerra del cap del rei, i diu té perquè encara hi és, i sense color és encara visible pel seu relleu traïdor, covant, com un testimoni més dels patiments d'aquest poble, esperant a ésser restaurat.

La bandera de les barres ara ja la tenim un pic cada any a Cort; la part de l'arnès atribuït antigament pel poble al Conquistador i desconegut de la majoria actualment, encara roman a Madrid esperant ésser retornat (com el palau de l'Almudaina, a pesar d'emboïllar sobre la seva propietat històrica després de la desaparició de la dinastia catalana i botant l'ocupació felipista), i esperam que el primer ajuntament de Ciutat constituït més o manco democràticament manarà descobrir el nostre escut nacional, el del Rei En Jaume, del retrat del rei mallorquí per antonomàsia. I ja just cal-

Foto cortesia d'En Nicolau Tous

drà després de tants anys de fosca celebració com abans i amb tot el seu sentit, encara delator de l'expoli de l'autonomia, el dia de Mallorca, desfolkloritzant les cerimònies oficials i acostant-hi el protagonisme del nostre poble.

Alomar

Nombros grup de militants del PSM-PSI dirigint-se a la concentració de la Diada Nacional.

La Renaixença s'esdevingué a Mallorca enmig d'una societat estancada. Era una societat estàtica, immobilitzada i de base agrícola. I per això, i malgrat la innegable qualitat de la Renaixença mallorquina, aquesta no arrelà a les classes populars tot transformant-se en un moviment polític nacional i nacionalista. La Renaixença només fou un moviment culturalista dels senyors, propietaris de les terres mallorquines, els mitjans de producció d'aquella societat. Mallorca, per a les classes populars, era una terra porca, una terra de fam, generadora d'emigrants. Aquella societat començà a erosionar-se lentament, tal com ho descriuen les obres de Llorenç Vialonga. Tanmateix el vertader canvi social arribà com a producte del "boom" turístic. Els vells senyors foren arraconats pels empresaris. Mallorca tornà una terra de promissió, xucladora d'emigrants. Però la societat moderna arribà en el moment pitjor. Mallorca patia aleshores la més implacable repressió política, cultural i nacional d'ençà que perdé, el 1715, el seu Estat propi per la força de les armes franco-castellanes. Durant la dura dictadura franquista Mallorca fou pràcticament un desert d'organitzacions polítiques. Durant aquest temps l'esperit nacional fou servat pels intel·lectuals i literats autòctons. La dictadura mantingué marginats aquests intel·lectuals i literats de tal manera que la nova classe dominant, els empresaris, es creà sense cap contingut nacional i en estreta dependència amb la capital financera i administrativa: Madrid. Aquest fet és molt greu perquè la ideologia més estesa d'una societat és la de la seva classe dominant. L'empresariat mallorquí té una forta mentalitat diglòssica. Per a ells el català és una llengua inferior: "el nostre idioma no passa d'esser un patrimoni que tenim i que ens permet parlar amb els amics. Si hi ha qualque filòleg una mica històric que demana reivindicacions lingüístiques i una exigència de vocabulari, que canti, perquè no fa mal a ningú...". "Sempre serà un idioma regional, sense gaire ambició". "No desapareixerà, però no tindrà cap utilitat". "S'hauria de provar l'ensenyament del català amb caràcter voluntari, i si es comprovés que l'estudiant no demostra interès, convendria abandonar l'experiència. Per força no s'ha de fer estudiar res. Un idioma que estimem tant, no podem fer-lo estudiar per força". (Citacions tretes del llibre de L. Capellà, 15 EMPRESARIS MALLORQUINS). No val la pena rebatre aquestes opinions. Tanmateix mostren ben clarament que per a la classe dominant mallorquina, majoritàriament catalano-parlant, la llengua pròpia és una espècie de luxe casolà sense futur.

Enfront d'aquestes opinions es troben els intel·lectuals i literats autòctons que volen normalitzar socialment la llengua. Entre aquests extrems es troba el poble mallorquí, els assalariats, majoritàriament catalano-parlant. El poble és informat i format per la ideologia de la classe dominant (mitjans de comunicació, de producció, escola, etc.) que té el "mallorquí" com una "llengua" intrínsecament no apta per a la societat moderna, però el poble és sensible al raonament que la seva llengua, apta per a tot, és dominada per mecanismes polític-econòmics. Igual com són dominats ells mateixos, perquè pateixen diàriament aquests mecanismes a la feina. I el raonament també és invers: mitjançant el coneixement de l'opressió de la llengua, l'assalariat pot explicar-se l'opressió individual que pateix. En conseqüència, cal que els mitjans de comunicació de la classe dominant estiguin minimitzant i ridiculitzant constantment les reivindicacions nacionals per a mantenir l'equilibri actual.

Durant l'agonia de la dictadura franquista començaren a desembarcar a Mallorca partits polítics forasters i a enfortir-se els pocs partits forasters que ja hi eren. Era una feina fàcil: diners, propaganda, ideologia i organització importats i "prêt à porter". Per contra, per a la resistència nacional, un moviment multiforme, les coses foren molt difícils. D'una banda molts de nacionalistes no sabien canviar les tàctiques de moviment cultural resistent per les tàctiques pròpies dels partits polítics. D'altra banda, començà la llarga marxa de la clarificació ideològica, política i social del nacionalisme. La manca de

COM FOU POSSIBLE LA DIADA NACIONAL?

doblers feia, i fa, impossible el control de qualsevol part dels mitjans de comunicació, eina indispensable per a combatre la ideologia dominant sobre la llengua i for possibles els partits nacionals de masses. Les eleccions del 15 de juny de 1977 mostraren aquest panorama. Els tres primers llocs foren per a partits forasters. El quart lloc fou per a la coalició electoral del Partit Socialista de les Illes (PSI). Les altres forces nacionals que es presentaren aconseguiren els llocs sisè (Unió Autonomista) i setè (Unió Democràtica). És a dir, quant més representaven els partits nacionals la classe dominant menys vots obtenien, perquè aquesta classe no és nacionalista. Dit d'una altra manera, els partits nacionals obtenien més vots quant més representaven les classes populars, perquè aquestes són sensibles a l'opressió i poden esdevenir nacionalistes.

Les eleccions del 15 de juny tingueren importants conseqüències. Per una part s'esfondraren la Unió Autonomista i la Unió Democràtica. Molts dels seus militants ingressaren dins la UCD, un dels partits de la classe dominant mallorquina. Els elements més progressistes d'Unió Autonomista han acabat ingressant dins l'únic partit nacional que ha romàs, el Partit Socialista de Mallorca (PSI). Per altra part, la campanya electoral permeté que els mitjans de comunicació baixassin la guàrdia contra les reivindicacions nacionals. Així molts de partits forasters catalanitzaren el seu nom i s'apressaren a canviar la "E" (d'espanyol) per la "I" (Illes Balears). Però continuaren sense usar el català com a llengua oficial del partit. Però l'engany és molt groller, perquè amb "IB" es volen referir a totes les illes, i tothom sap que les Balears només són Mallorca i Menorca. En realitat es volen referir a la "provincia de Baleares", nom que s'incloïa totes les illes, i que és un nom administratiu per a Madrid i no el nom d'un país. L'efervescència nacionalista provocada per la campanya electoral fou qualificada com una "moda", passatgera, pels partits forasters. I per a demostrar-ho han frenat els mitjans de comunicació, amb la qual cosa, naturalment, la "moda" no ha tornat. Evidentment, els partits forasters només poden interpretar l'efervescència nacionalista com una moda, com una palanca electoral. Fins i tot la UCD es proclamà "nacionalista" l'últim passat, en fort contrast amb les opinions sobre la llengua del president "balear" d'UCD, un empresari, i que hem citat, entre d'altres, més amunt.

Tots els pobles tenen una diada nacional, i aquesta diada és fonamental per a aquells pobles que no gaudeixen plenament els seus drets nacionals. Aquest és el cas de Mallorca. Des de temps immemoriais a la Ciutat de Mallorca hom ha celebrat la Festa de l'Estandard, el 31 de desembre, efemèrides de la conquesta de Mallorca per Jaume I. En aquest dia hom ret homenatge a la bandera barrada que duqué el rei Conqueridor. Pareixia que el 31 de desembre seria el dia just per a celebrar la diada nacional. Però per al nacionalisme radical el dia millor seria l'11 de juliol, dia de l'entrada de les forces franco-castellanes dins Ciutat, dia, per tant, de l'esfondrament de l'Estat de Mallorca. Per al nacionalisme enyoradís i romàntic del Regne de Mallorca, el dia escaient seria el 25 d'octubre, dia de la batalla de Llucmajor. Davant tot això, el Congrés de Cultura Catalana (CCC) proposà com a diada nacional de Mallorca del 1977 un dia neutral i no històric, el 29 d'octubre. En realitat els promotors a Mallorca del CCC volien aprofitar l'onada nacionalista desvetllada per la campanya electoral del 15 de juny. I així fou. La primera vegada que se ce-

lebrà la diada nacional fou un èxit total. El 29 d'octubre de 1977 es feu la manifestació més nombrosa de tota la història de Mallorca. Igual com passà l'11 de setembre al Principat i el 9 d'octubre al País Valencià d'aquell mateix any. Les ànsies i les esperances de llibertat provocades per la fi de la dictadura franquista en foren el motor principal.

Però igual que al País Valencià i al Principat, la diada del 1978 no oferia bones perspectives. El desgast, la desil·lusió i la lentitud de la reforma política de l'Estat espanyol. L'obligat consens constitucional. La manca d'eleccions municipals, canvi directe per a fer sentir la democràcia als ciutadans. La inoperància forçada dels ens pre-autonòmics. L'atur i la inflació en augment. Etc. Els pobles dels Països Catalans no estaven animats per a manifestar-se. Malgrat tot calia manifestar-se perquè no gaudim dels nostres drets nacionals, i per això s'han celebrat les respectives diades durant el 1978. No hi podia manca la de Mallorca. I calia que les diades fossin específicament nacionals, i així s'han fet.

A Mallorca la convocatòria de la diada presentava dificultats majors. La classe dominant, diglòssica, no fa seves les reivindicacions nacionals sinó que vol una descentralització administrativa que li pugui estalviar viatges a Madrid. El Consell Interinsular format pels guanyadors del 15 de juny, partits forasters, només pretén la descentralització per a millorar la gestió pública. Prova d'això és que ni tan sols ha aconseguit un decret d'ensenyament del català com el del Principat. I la qüestió no era simplement fer una diada nacional sinó també assentar les bases per a la seva repetició anual. Després d'uns intents de convocatòria unitària, aquesta s'enfonsà per les picabaralles i triplijocs dels partits polítics perquè tots volien ajustar la diada a la seva política. Davant aquest desconcert, l'Obra Cultural Balear recomanà que la diada fos el 31 de desembre. L'elecció era encertada perquè permetia la continuïtat. Però l'any s'escolava i ningú no feia la convocatòria. Finalment el PSM (PSI) convocà la diada. Si la del 1977 fou convocada pel CCC, la del 1978 ho era per l'únic partit nacional de Mallorca, traslladant-la al dia 30 de desembre per esser el 31 d'any.

Emperò el PSM (PSI) podia aprofitar l'acte en benefici propi. Tanmateix a causa de la seva greu responsabilitat envers Mallorca, fins al darrer moment s'esforçà per la participació de totes les forces polítiques: "El PSM (PSI) fa una crida a tot el poble de Mallorca, als seus partits i organitzacions sindicals, culturals i ciutadanes per a participar el proper dia 30 a una trobada a la Plaça Major on poguem congrega'ns tots aquells mallorquins preocupats per la recuperació de la nostra identitat com a poble. Aquesta concentració no ha de ser capitalitzada per cap partit o organització i, per tant, haurà de ser presidida per un ambient de llibre expressió i de germanor a partir de la nostra pròpia diversitat" (el text sencer és al diari BALEARES del 22-XII-1978). La classe dominant posada a triar entre Mallorca i els seus interessos, trià aquests i, lògicament, els seus mitjans de comunicació no sols no potencien la celebració ans la torpedinaren i en minimitzaren els resultats. Alguns partits forasters seguien les directrius de Madrid de no augmentar el sentiment nacional mallorquí. Evidentment que no es justificaren públicament així. Argumentaren que vistes les migrades convocatòries polítiques assolides al llarg de l'any i l'esvament de la "moda" nacionalista, era millor, en no esser previsible una concentració gegantina, no fer-ne cap. És a dir, volien demostrar que a Mallorca no s'interessa ningú per les reivindicacions nacionals.

Malgrat tot, la crida per a la diada no calgué dins el buit absolut volgut per la classe dominant mallorquina i per Madrid. S'hi adheriren: La Coordinadora d'Associacions de Veïns, el CSUT, el Síndicat Lliure de la Marina Mercant, i els partits LCR, MCI, OEC, Partit Carít, PCOE i PTI. Entre el públic congregat hi havia immigrants amb pancartes i persones pertanyents a partits, centrals i organitzacions, les direccions de les quals no s'havien adherit a la diada. El crit més repetit: "Volem l'Estatut". La bandera aclapardadora majoritària: la barrada sense cap afegit. El nom donat a la llengua: català, sense els suïets, ans mamballetes, que rebé aquesta denominació a la diada anterior. Els himnes: la "Internacional", "Els Segadors" i "La Balanguera". L'únic discurs: el d'un independent molt arrelat a Mallorca: B. Llopart. Obviament la concentració no fou tan gran com la del 29 d'octubre de 1977, però probablement ha estat la major concentració política esdevinguda a Mallorca durant el 1978, com havia d'esser una concentració nacional. I això és important ja que assegura la diada nacional per als trenta-un de desembre per venir, perquè com diu l'himne nacional de Mallorca, "La Balanguera": "I de la nova primavera sap on s'amaga la llavor".

ANTIGA IMPREMTA

oler

TREBALLS COMERCIALS, EDICIONS DE LLIBRES, POSTERS, ADHESIUS...

C/. Arquitecte Reinés, 2-4 - Telefon 214431 - Ciutat de Mallorca

Daniel Bastida

GLOSES

LA DIADA

Ciutadans i part forans,
aquí plegats ens trobem
per fer sentir nostre clam
a tot vent, com la campana,
i al Govern, que no proclama
l'Estatut que demanem.

I això, Senyors, no es faguina
que els Reus Mags, el dia sis
ens deixaran dins el pla
com fan al nin i a la nina.
Per treure'ns aquesta espineta
hem de fer un compromís.

La roda millor... s'esquinça
amb anys i anys de rodar,
i és ben just recuperar
tot d'un cop i amb bona pinça
el que l'any mil set-cents quinze
ens robaren de la mà.

La Història tots la subeu
l'aquest Poble trepitjat
que l'han dut com un ramat
assotat pertot arreu,
sense vot i sense veu
sense pròpia identitat.

Per això el meu cor esclata
d'alegria tot content,
al veure que tenim gent
que recorda aquesta data.
Si qualcú el melò no ençata
torna podrit i dolent.

I hem d'encetar fent la guerra
d'aquest fet nacional
fent una guerra verbal
tant pel pla com per la serra,
perquè tenguem Nostra Terra
el que mereix... i el que val.

Si som pocs a la Diada,
però anem tots a cavall
anc que ens costi més treball
l'Autonomia ansiada,
la coca estara pastada
i el lleuat queda a davall.

Em fan plorera les llistes
de tanta i tanta de partits
que a la Diada els seus pits
han tancat, fets extremitats.
Tots els nacionalistes
avui han d'estar units.

Sobren tots els comentaris
si l'unió se'n va per ull,
i encara que jo no vull
posar més creus ni calvaris.
Els Partits parlamentaris
perquè han fet aquest embull!

No vull amb aquestes gloses
pegar més cops de destrat
La desentesa ha fet mal,
s'han mesclat, crec, massa coses
falten punys i falten roses,
falta fe nacional.

Voldria que aquesta crida
arribés a molta gent,
que tothom fos conscient
que l'unió dona més vida.
"Si la gent està unida,
viurà segurament".

Demanem l'Autonomia,
i demanem l'Estatut,
i que sia beningut
l'ensenyament, cada dia,
de la llengua que ens destria
la ruça d'on hem vingut.

Per repetit mai no sobre
que som un tronc sense aqueix;
que el nostre Poble rença
com el que és, una gran obra.
"Poble que la llengua cobra,
se recobra a si mateix".

Quan tot un Poble camina,
després d'anys d'estar assegut,
ningú mai li dirà brut
si defenya bé el que estima,
i avui la gent mallorquina
cria: VOLEM L'ESTATUT.

LLORENÇ MORA

REVISTES CINEMA

SA PEDRA.— Revista de divulgació ecològica editada per Takiot Corcat. L'única publicació mallorquina dedicada íntegrament a divulgar la problemàtica del nostre medi ambient. En aquest nombre 2 hi ha articles sobre s'Albufera de Pollença, les pedreres, l'energia nuclear, la caça, l'autopiata de s'Arenal, la contaminació del Mediterrani...

ANDALAN.— Aquesta publicació aragonesa que s'ha guanyat un merescut prestigi per la seva qualitat informativa i per la seva fidelitat als interessos d'Aragó continua apareixent amb normalitat.

Marco Ferreri comença la seva carrera cinematogràfica a Espanya amb dues pel·lícules que foren dos punts àlgids en el panorama cinematogràfic espanyol. Parla de "El Píxito" —1958— i "El Cochecito" —1960. De llavors ençà ha plogut molt, és possible que aquest cinema "neorrealista" fet al marge de les grans productores sigui el millor, per no dir el més sincer, el més combatiu, tot i així podem veure com tot al llarg de la seva trajectòria cinematogràfica és clar que fa un estudi de l'animal, l'animal humà és present dins l'obra de Ferreri, i precisament a través de l'èmfasi en l'instint com a motor: podríem definir la seva obra com LA LLUITA DE L'HOMME PER SOBREVIVRE. "La Última Mujer" —1978— és un film interessant que en dona testimoni. Potser no seria nat si Bertolucci no hagués realitzat la seva obra mestra, Ferreri tracta el problema de la parella partint d'un plantejament esquemàtic i d'altra banda també profund, analitza els mals d'aquesta societat super-industrialitzada: la incomunicació, la solitud, l'egoisme, tot hi és reflectit en una estètica urbana freda, calculadora, on hi predomina el plàstic, el ciment, els colors cridaners, agressius i la neurosi col·lectiva. Els moments més ben aconseguits de la pel·lícula són els primers fotogrames, la conversa de Gerard amb el seu amic en sortir de la fàbrica, l'allusió a un enteniment entre patrons i sindicats en perjudici dels obrers. Ferreri a la fi ens suggereix: l'home no pot conquerir la llibertat perquè arrossega amb ell tota una civilització patriarcal; i ens ofereix dues solucions: mantenir l'estatus o fer-lo desaparèixer (la desaparició representada pel simbolisme de la castració); o més aviat just vol observar fredament, sense aficar-s'hi, sense donar cap sortida, cap alternativa, si n'hi ha cap. A la fi només queda clar qui és la víctima: l'últim pla, amb la fatxada de ciment, monòtona, sense vida, i els plors de l'infant ho mostren clar. L'infant és l'única esperança. L'heroi, com a la tragèdia, ha mort.

Jaume Vidal

Sa Font de S'Arquitecte

Majestuosa s'aixeca "sa manxeta" de la foto. Tota dins la nostra infantesa hem vist i begut a la font que hi havia al nostre barri. Després de córrer jugant a "condona" o de pegar potades a una pilota de goma, s'aigo de "sa manxeta" donava frescor a la nostra eixuta boca i servia per llevar-nos la suor d'es front.

Avui, i com a tribut a un progrés malaltís i mal entès, tenim ciutats més despersonalitzades, els nins ja no juguen dins les places, els barris han vist amb amargura com perdien les seves fonts i la seva personalitat i la deshumanització s'ha estès per tot arreu.

"Sa Font de s'Arquitecte" és una font frustrada. És una manxeta que ha perdut s'aigo per guanyar una funció decorativa. Una Font Pública al servei d'un negoci privat. De vegades els responsables dels Serveis Municipals tenen restaurants o altres negocis...

Com a símbol de recuperació d'una personalitat perduda, voldríem poder beure aigo de sa Font de S'Arquitecte. Ara aixecam la nostra veu amb els trobadors de l'illa. Aigo, vos demanem aigo i vos, Senyor, mos dau vent...

Foner

LLIBRES

EL NACIONALISME: Antoni Rovira Virgili. Ed. del Cotal. Barcelona 1978, pròleg de Josep Benet.

L'AUTOR.— Antoni Rovira i Virgili va néixer a Tarragona l'any 1882 i morí l'any 1949 a Perpinyà. Com a periodista i historiador deixà obres de gran importància com LA NACIONALITZACIÓ DE CATALUNYA, DEBATS SOBRE EL CATALANISME, NACIONALISME I FEDERALISME, CATALUNYA I LA REPÚBLICA i un llarg etcètera. Com a polític milità en els partits ESQUERRA NACIONALISTA, ACCIÓ CATALANA, ACCIÓ REPUBLICANA I ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA. Va ser diputat i vice-president del Parlament de Catalunya. A l'exili va ser President del Parlament de Catalunya i membre del Consell Assessor de la Generalitat.

L'OBRA.— EL NACIONALISME va ser editada l'any 1916 per les Publicacions "LA REVISTA" a Barcelona. Conté XI Capítols que amb una gran claredat van exposant tots els temes relatius al nacionalisme: Principi de les Nacionalitats, Nació i Nacionalitat, Estat i Nació, l'element internacional. El pròleg de Josep Benet defineix l'obra així: Aquest és un petit llibre d'ahir que per l'autoritat del seu autor i la claredat de la seva exposició és encara molt útil avui.

SUSCRIBIU VOS
A UNA REVISTA AL SERVEI
DE LA NOSTRA CULTURA
DEL NOSTRE POBLE

lluc

Apartat 619
PALMA DE MALLORCA

CAP ALS 3000 SUBSCRIPTORS AJUDA A L'ÚNICA PUBLICACIÓ SOCIALISTA DE LES ILLES

Retalla
i envia
a

**MALLORCA
SOCIALISTA**

C/. Temple, 7

Ciutat

Tel. 22 14 14

MALLORCA SOCIALISTA BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____
Província _____
M'interessa una subscripció:
☐ Anual 500 pres.
☐ Anual 1.000 pres.
Forma de pagament: ☐ Rebut domiciliat a un banc.
Banc _____ Suc. _____
Compte n.º _____ Teular _____
☐ Enviar l'import Taló n.º _____
Gir Postal _____
Signatura _____

* Inclou números monogràfics
Per la vostra comoditat (i la nostra)
domiciliem els pagaments al banc.

L'ALLIBERAMENT DE LA DONA:

Lluita ferma o "Problema" electoral?

Ja tenim Constitució, una Constitució que no podem dir que vagi contra la dona, però sí que en ignora.

El fet que l'article 13 parli de la igualtat de tots els espanyols davant la llei no és suficient. Les dones partim d'una situació d'exploatació i d'opressió entre sexes, i si volem una societat més justa, aquesta situació ha de tenir-se en compte i posar els mitjans necessaris per arribar-hi.

Aquests mitjans ens seran promesos a partir d'ara, com ho foren durant la campanya electoral del 15-J. De tots és sabut que les dones representem el 52% de la població i, per tant, la majoria del cens electoral. Els partits cerquen un altre cop els nostres vots per a les Municipals i per a les Generals, però a nosaltres —les dones— ja no se'ns podrà enganyar tan fàcilment. Hem tengut una experiència negativa de la qual podem treure conclusions positives de cara a enfortir la nostra lluita des de tots els fronts: centrals sindicals, associacions de veïnats, col·lectius feministes, partits.

La lluita feminista ha d'estar present per tots costats, les dones mínimament conscienciades hauríem de tenir totes doble militància. Fora dels partits perquè la problemàtica de la dona és interclassista, la sofrim totes les dones —burguesia i classe treballadora—. Dins dels partits polítics perquè els

formen homes i dones i perquè no tots els homes d'esquerres n'estan conscienciats i no basta que uns quants d'ells tinguin la sana intenció d'ajudar-nos a aconseguir la verdadera igualtat a tots els nivells, quan aquesta intenció se'ls oblidia en arribar al Parlament. I se'ls oblidava perquè no basta que allí hi hagi feministes tan destacades com Carlota Bustelo, Rosa Pardo o Ma Dolors Calvet. A l'hora de fer les lleis el nombre de dones és mínim i la seva força també, si no estan recolzades per totes les feministes.

A partir d'ara els partits s'hauran d'afanyar en presentar més dones en les seves candidatures. Però perquè les dones passem a formar part en nombre considerable —no com a element únic o com a per quedar bé davant l'electorat— en les candidatures és necessària la nostra militància activa a fi d'empènyer perquè això sigui possible i ser l'element que, en tot moment, recordi al partit el seu deure de dur endavant tot allò que prometé en la seva campanya electoral.

És per això també, que en el partit s'ha posat en marxa el Secretariat de la Dona, perquè la lluita cap a una societat més justa és tasca de tots, homes i dones —l'alliberament dels uns no és possible sense l'alliberament de les altres—. Però també,

aquest Secretariat té la raó de ser en el que ja he dit abans, la dona parteix d'una situació d'opressió i la tasca és doble i llarga. Les dones del partit hem de ser les primeres conscienciades i dur la nostra lluita —ordenadament i clarament— a tots els fronts a on tenim incidència (sindicats, associacions

de veïnats, treball, etc.). I sobre tot fer el possible perquè la dona mallorquina es vagi incorporant el més ràpidament possible a la vida política activa.

Margalida Bujosa

LA INDUSTRIALITZACIÓ DE LA RAMADERIA AUTÒCTONA

El continu procés expansionista del gran capital tendeix a fer créixer les seues àrees d'incidència fins arribar a controlar i dominar absolutament tots els racons de la geografia. Actualment, i ja parlem de l'àmbit balear, hi ha sectors de la producció on aquest domini del gran capital encara no és total. O sigui que encara som a temps a intentar aturar-los els peus. Ara bé, les perspectives no poden ser gaire optimistes. Aquest article analitza, en línies generals, a quin nivell d'introducció es troben els detentors del poder econòmic capitalista dins un sector de producció bàsic a Mallorca: la ramaderia.

Comencem per recordar que, de cada vegada més, el control dels recursos alimentaris es converteix en una qüestió

estrictament fonamental per a completar el domini polític. M'explicaré. Mentre que no intervingui un canvi ideològic profund pel que fa a l'alimentació, es a dir que tots siguem conscients que la població dels països "avançats" ens alimentem d'una forma totalment errònia (sobrealimentació; consum de productes tòxics lligats a la industrialització conservadora; desinformació sobre el valor nutritiu de cada aliment, etc.), el control econòmic dels sectors productors d'aliments serà un objectiu de primer ordre per al gran capital. Qui domini el sector de l'alimentació, dominarà políticament en un futur molt pròxim. En no esser que es confirmen les teories —en gran part lògiques i demostrades— que expliquen l'absurditat de l'alimentació actual i que, com tot, el camp de la producció

d'aliments està basat en l'especulació i no en la racionalització. Aleshores serà el moment en què tothom comprendrà que sobreproduïm aliments, en sobreconsumim i en sobretudem.

Però hem de ser realistes. Els corrents ideològics de la gran massa de població no s'orienten ni gens ni mica cap aquesta clarificació de conceptes, sinó que es manipulen i dirigeixen en forma descarada. I per això hem de començar pràcticament de zero. I això vol dir començar per una anàlisi molt exacta de com evoluciona avui en dia aquesta part del sector alimentari mallorquí que és la ramaderia. Només quan tinguem criteris al respecte, podrem actuar seriosament en conseqüència.

Generalment, la gent ja en té, ja, de criteris formats, però no solen ser més cosa que els tòpics que sentim a qualsevol tertúlia. Que si els pollastres de granja no tenen gust de res i els criats a lloure són molt més gustosos; que els figuerals de Mallorca es perden perquè ha desaparegut el porc negre mallorquí que tenia basada l'alimentació sobretot en la figa; que si els bous pujats amb farratge no són tan rentables com els criats amb pinso, etc. Tots aquests fets són coneguts, però no se vol aprofundir quasi mai en les seves causes.

I són precisament aquestes causes el que hem de procurar tenir ben estudiat. En el cas de la ramaderia mallorquina, l'evolució que hem anat observant els darrers decenni és la següent: s'han anat substituint uns mètodes tradicionals de producció animal, arrelats a l'illa i basats en les nostres característiques geogràfiques i de conreus, per uns d'externs. Aquest procés s'ha donat simultàniament amb la imposició lenta d'uns costums alimentaris estranys a la població autòctona. Un exemple clar és la substitució del consum dels nostres subproductes animals (embotits, formatge, etc.) per uns d'importats o produïts a indústries mallorquines, però sense seguir les normes de producció tradicio-

nals. Consum potenciat, d'altra banda, per una forta publicitat. Tot això en lloc de potenciar els sistemes autòctons, fent possible la seva evolució.

Paralelament, s'han monopolitzat des de dins i fora Mallorca elements bàsics de la nostra cadena productiva animal, amb què s'ha creat una dependència tant econòmica com tècnica. Els monopolis d'alimentació animal, els de medicaments per a Veterinària, els centres d'investigació zootècnica, etc. s'han anat infiltrant fins ofegar recursos animals autòctons.

Dos exemples il·lustratius: el cas del porc negre mallorquí i els bous d'engreix a base de farratge. Aquestes dues espècies aprofiten els recursos alimentaris propis. Figues, garroves, ordi, figues de moro, el porc i farratge, els bous. Doncs bé, tant una espècie com l'altra estan, sobretot el porc, desplaçades del mercat per uns animals criats en granges industrials i alimentats amb uns productes que, si bé en part provenen de Mallorca, són monopolitzats per unes poques empreses d'alimentació animal. Pel que fa als bous farratgers, duim camí de veure produir-se el mateix procés.

Amb aquest article he volgut donar a conèixer a uns, i recordar a uns altres, que les perspectives de la ramaderia mallorquina són molt lletges. No he fet una anàlisi en profunditat, però crec que les línies mestres de la problemàtica queden marcades.

I el que passi en un futur depèn en gran part dels ramaders mallorquins mateixos. O defensen el que queda d'autòcton en els nostres sistemes de cria animal, o la ramaderia mallorquina acabarà de caure en mans d'uns monopolis que no dubtaran a fer desaparèixer els nostres sistemes de producció, per substituir-los pels que aquests monopolis representen.

Joan Adrover

si vols l'autonomia
i una mallorca més justa
LLUITA amb qui
no depèn de madrid

PSM (PSI)

Partit Socialista de Mallorca

carrer Temple, 7 Ciutat